

Controleprocotol accountantscontrole Gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden

Datum: 26 januari 2023

Versie: AB

Controleprotocol gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD -VT Haaglanden

Gelet op artikel 213 van de Gemeentewet, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, de Algemene verordening financieel beheer en beleid gemeente Den Haag en het Financieel Statuut van de gemeenschappelijke regeling GGD- VT Haaglanden;

Overwegende dat het gewenst is om naderende aanwijzingen te verstrekken aan de accountants betrokken bij de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden;

Besluit

Vast te stellen het controleprotocol voor de accountantscontrole van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden.

1. Algemene bepalingen

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden.

Het controleprotocol wordt geactualiseerd als de ontwikkelingen daar aanleiding toe geven. Met ingang van de jaarrekeningcontrole 2023 is dit het geval voor de rechtmatigheidsverantwoording. Met ingang van 2023 wordt de verantwoordelijkheid voor de rechtmatigheid door het dagelijks bestuur benadrukt, doordat het dagelijks bestuur een verantwoording van rechtmatigheid moet opnemen in de jaarrekening in de plaats van de accountant een oordeel geeft over de rechtmatigheid¹.

Doelstelling

Het algemeen bestuur dient via het vaststellen van dit controleprotocol te (her)bevestigen:

- De te hanteren goedkeuringstoleranties ten behoeve van de accountantscontrole;
- De rapporteringsgrens ten behoeve van het opnemen en toelichten van geconstateerde onrechtmatigheden door het dagelijks bestuur in de bedrijfsvoeringsparagraaf;
- De te hanteren verantwoordingsgrens ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur.

Object van de controle zijn de jaarstukken, vanaf 2023 inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, en daarmee tevens het financiële kader van het desbetreffende jaar zoals uitgeoefend door of namens het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD-VT.

De Gemeentewet schrijft in artikel 213 voor dat het algemeen bestuur één of meer accountants aanwijst als bedoeld in artikel 393 lid 1 Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening, het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant geeft het algemeen bestuur nadere aanwijzingen voor de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties, alsmede welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van de rechtmatigheidscontrole zal zijn Dit normenkader is voor de rechtmatigheidscontrole vastgelegd in dit controleprotocol.

¹ De wetwijziging gaat in vanaf boekjaar 2023. Tot en met 2022 wordt de controle op het rechtmatig handelen uitgevoerd door de extern accountant en wordt middels de controleverklaring en het accountantsverslag hierover gerapporteerd.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle

Zoals in artikel 213 van de Gemeentewet is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening door het dagelijks bestuur benoemde accountant gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- De getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- de getrouwheid van de door het dagelijks bestuur afgegeven en opgenomen rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening.
- De inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- Het in overeenstemming zijn van de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- De verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zijn de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur zijn gesteld op grond van artikel 213, lid 6GemW, het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden, de Kadernota Rechtmatigheid, de stellige uitspraken van de Commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) alsmede de Handleiding Regelgeving Accountancy van de NBA bepalend voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

De controle op de jaarrekening van de GR wordt uitgevoerd door de Gemeentelijke Accountant Dienst van de Gemeente Den Haag. Voorafgaand aan de jaarrekeningcontrole van de GR, die wordt uitgevoerd in opdracht van het dagelijks bestuur van de GR, wordt een afzonderlijke accountantscontrole uitgevoerd in opdracht van de opdrachtnemer. Hieronder volgt een nadere toelichting op het onderscheid tussen deze twee afzonderlijke controles:

1. Jaarlijks vindt er een controle plaats van de eindverantwoording van de uitvoeringsorganisaties GGD en VT. De accountant van de opdrachtnemer geeft een controleverklaring af bij de eindverantwoording. De uitvoeringsorganisaties zijn onderdeel van de gemeente Den Haag. De accountant van de opdrachtnemer (algemeen directeur dienst OCW gemeente Den Haag) voert deze controle uit en toetst of wordt voldaan aan de eisen die vanuit de samenwerkingsovereenkomst, de uitvoeringsovereenkomst, het financieel statuut en het controleprotocol WNT zijn gesteld. De eindverantwoording dient als verantwoordingsstuk aan de gemeenschappelijke regeling GGD-VT en is de basis voor de GR om de jaarrekening op te stellen overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
2. In aansluiting op bovenstaande controle wordt door een andere accountant een controle uitgevoerd die is gericht op de getrouwheid van de baten en lasten van de GR en de jaarstukken van de GR (en de overige punten zoals hierboven bij de uitgangspunten benoemd).

Bij de accountantscontrole gericht op de uitvoeringsorganisaties GGD en VT wordt rekening gehouden met het financieel statuut van de GR. Het financieel statuut artikel 3 verklaart de Verordening Financieel beheer en beleid gemeente Den Haag van toepassing, tenzij dat tegenstrijdigheid oplevert met dit statuut.

Doordat de uitvoeringsorganisatie (opdrachtnemer) een eindverantwoording opstelt die is voorzien van een controleverklaring kan de accountantscontrole voor de jaarstukken van de gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden zich beperken tot de GR-administratie. Deze controle, die separaat wordt uitgevoerd, heeft dus geen betrekking op de administratie van de uitvoeringsorganisaties.

De accountant van de gemeenschappelijke regeling stelt de getrouwheid van de jaarrekening vast, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording – als onderdeel van de jaarrekening. In de controleverklaring wordt geen afzonderlijk oordeel meer gegeven over het aspect van de rechtmatigheid. Het dagelijks bestuur neemt de rechtmatigheidsverantwoording op in de

jaarrekening. De accountant toetst of de jaarrekening getrouw is en toetst daarbij dus ook of de rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave geeft.

3. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties en de verantwoordingsgrens

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening.

Het uitvoeren van de werkzaamheden met inachtneming van toleranties impliceert dat de controle zodanig wordt uitgevoerd, dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening inclusief de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

Goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven controleverklaring.

In het Besluit Accountantscontrole decentrale overheden zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Deze eisen, die ook voor de gemeenschappelijke regeling GGD-VT Haaglanden gelden, zijn in onderstaand schema opgenomen:

Goedkeurings-tolerantie	Strekking accountantsverklaring			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelsonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	-

De goedkeuringstolerantie wordt vastgesteld op basis van de gerealiseerde bedragen in de jaarrekening. Van de accountant wordt naast deze kwantitatieve benadering bij de weging van fouten en onzekerheden ook een kwalitatieve beoordeling verwacht.

Rapporteringstolerantie

Naast de goedkeuringstolerantie wordt de rapporteringstolerantie onderkend. De rapporteringstolerantie heeft betrekking op het vastgestelde bedrag waarboven de accountant geconstateerde fouten en onzekerheden altijd opneemt in de rapportage van controlebevindingen. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Het is aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden om de rapporteringstolerantie te stellen en vorm te geven. Het voorstel is de deze grens voor de gemeenschappelijke regeling GGD-VT Haaglanden voorlopig te stellen op € 200.000. Deze tolerantiegrens geldt ook voor de eindverantwoording van de opdrachtnemer over de uitvoeringsorganisaties GGD en VT.

Rapporteringstolerantie WNT

De accountant die in opdracht van de opdrachtnemer een controleverklaring afgeeft bij de eindverantwoording van de uitvoeringsorganisaties GGD en VT hanteert de rapportagegrenzen conform het controleprotocol WNT. Dit controleprotocol wordt jaarlijks wordt geactualiseerd door de Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Verantwoordingsgrens

De verantwoordingsgrens is een door het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD-VT Haaglanden vastgesteld bedrag, waarboven het dagelijks bestuur afwijkingen moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens is 1% van de totale lasten van de gemeenschappelijke regeling, inclusief eventuele toevoegingen aan de reserves. Voor zowel fouten als voor onduidelijkheden afzonderlijk geldt hetzelfde percentage. Fouten en onduidelijkheden worden niet bij elkaar opgesteld.

Rapportagegrens

Conform de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van commissie BBV is de rapportagegrens: een door het algemeen bestuur vastgesteld bedrag dat lager is dan de verantwoordingsgrens. Dit is het grensbedrag waarvoor rechtmatigheidsfouten en/of onduidelijkheden (lager dan de verantwoordingsgrens) in de paragraaf bedrijfsvoering worden toegelicht. De hoogte van de rapportagegrens is een afspraak tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Voor de gemeenschappelijke regeling GGD-VT Haaglanden wordt de rapportagegrens gesteld op 5% van de verantwoordingsgrens. Daarmee blijft deze grens ruim binnen de rapporteringstolerantie voor de accountant.

4. Reikwijdte rechtmatigheidscontrole

De Tweede Kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel Versterking decentrale rekenkamers. Het gevolg is een wijziging van de gemeentewet, waarmee onder andere de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf boekjaar 2023 is bekrachtigd. De controle op de rechtmatigheid wordt door de gemeente Den Haag verankerd in de "Algemene verordening financieel beleid en beheer gemeente Den Haag" .

Voor de gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden betekent het dat met ingang van 2023 het dagelijks bestuur verantwoordelijk wordt voor een rechtmatigheidsverantwoording. De accountant stelt vervolgens hiervan de getrouwheid vast.

Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer wordt aandacht gegeven aan de rechtmatigheidscriteria:

- Het begrotingscriterium
- Het voorwaardencriterium
- Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium)

Onder rechtmatigheid wordt verstaan op grond van artikel 213 lid 3 onder b Gemeentewet in samenhang met Besluit accountantscontrole decentrale overheden dat de in de jaarrekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dat wil zeggen: in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder de besluiten van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden.

In de begroting en jaarstukken van de gemeenschappelijke regeling zal naast de rechtmatigheidsverantwoording, als gevolg van de wetswijziging, in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting opgenomen worden inzake rechtmatigheid. Er wordt in deze paragraaf een nadere duiding gegeven aan de fouten en onduidelijkheden die zijn beschreven in de rechtmatigheidsverantwoording en wordt ook een nadere toelichting gegeven op fouten en onduidelijkheden die boven de rapportagegrens, maar onder de verantwoordingsgrens uitkomen. Ook zal een toelichting opgenomen worden over de maatregelen die het dagelijks bestuur neemt om de fouten en onduidelijkheden te voorkomen.

De controle op de rechtmatigheid is gericht op naleving van externe en interne regelgeving, zoals opgenomen zijn in het normenkader (zie bijlage 1). Het normenkader wordt indien nodig geactualiseerd en (opnieuw) vastgesteld door het dagelijks bestuur.

Rechtmatigheidscriteria

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de rechtmatigheidscriteria voor de rechtmatigheidsverantwoording: het begrotingscriterium, het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium en het voorwaarden criterium.

Het begrotingscriterium

Het begrotingscriterium houdt in dat financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, tot stand dienen te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en (het) hiermee samenhangende programma's.

Als blijkt dat de realiseerde lasten zoals weergegeven in de jaarrekening hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is -voor zover het de begrotingsoverschrijdingen betreft- mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven. Het criterium hierbij is of al dan niet sprake is van verwijtbare overschrijding (al dan niet passend in het beleid van de uitvoeringsorganisaties GGD, VT en/of de gemeenschappelijke regeling GGD-VT Haaglanden) en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere baten. De overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van het algemeen bestuur. Voor alle afwijkingen \geq € 200.000 wordt een verklaring opgenomen in de jaarstukken.

De Gemeentelijke Gezondheidsdienst Haaglanden en Veilig Thuis Haaglanden voeren, naast de regionale takenpakketten voor de negen gemeenten, ook overige taken uit in opdracht van gemeenten en/of de Rijksoverheid. Deze taken vallen niet onder de gemeenschappelijke regeling en over de uitvoering van deze taken worden afzonderlijk afspraken gemaakt.

Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is het aan het algemeen en dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling om dit te bepalen en vast te leggen in het controleprotocol. De overschrijdingen van programmalasten en onderschrijdingen van programmabaten of investeringsbudgetten in beginsel onrechtmatig zijn, tenzij:

- a) De afwijking past binnen het door het algemeen bestuur geaccordeerde beleid en met reden zijn toegelicht in de jaarrekening en de jaarrekening wordt goedgekeurd door het algemeen bestuur;
- b) De overschrijding van de lasten wordt gedekt door direct gerelateerde baten (bijvoorbeeld kosten waartegenover direct een subsidie staat);
- c) De afwijking is toegelicht in de bestuursrapportage van de gemeenschappelijke regeling;
- d) De afwijking ontstaat binnen het bestaande beleid, maar de informatie kwam zo laat beschikbaar dat een toelichting in de 2^e bestuursrapportage van de gemeenschappelijke regeling niet meer mogelijk was.

Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O- criterium)

Onder misbruik wordt verstaan:

"het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheids subsidies of – uitkeringen te verkrijgen of niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen".

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan:

"Het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met bewoordingen van de regelgeving, maar in strijd met het doel en de strekking daarvan".

Om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheids gelden te voorkomen zijn beheersmaatregelen nodig. In tegenstelling tot andere getrouwheids- en rechtmatigheidsaspecten gaat het bij het M&O-criterium in het bijzonder om vast te stellen dat in de organisatie effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik te voorkomen, dan wel op te sporen.

Indien bij een toereikend M&O-beleid dat in voldoende mate is uitgevoerd toch een belangrijke (materiële) onzekerheid blijft bestaan met betrekking tot de rechtmatigheid van de lasten of baten

en deze niet verder kan worden gereduceerd, dient de accountant te beoordelen of deze onzekerheid in de toelichting bij de jaarrekening adequaat wordt weergegeven.

Het voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Voor alle geldstromen dient ondubbelzinnig vast te staan welke voorwaarden erop van toepassing zijn. De gestelde voorwaarden hebben in het algemeen betrekking op de omschrijving van de doelgroep respectievelijk het project, de heffings- en/of declaratiegrondslag, normbedragen, bevoegdheden, het voeren van een administratie en dergelijke.

De door hogere overheden vastgestelde voorwaarden liggen vast. Bij de inning of besteding van gelden kan daarom per wet of verordening de precieze invulling worden bepaald of getoetst. De voorwaarden in de interne regelgeving worden tussen de opdrachtgever en de opdrachtnemer (gemeente Den Haag) vastgelegd met inachtneming van de eis dat in alle gevallen deze voorwaarden zijn vastgelegd en kunnen worden getoetst.

5. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant over de bevindingen. Hieronder zijn de rapportagemomenten opgenomen waarbij vanwege de twee afzonderlijke delen waaruit de controle bestaat wordt aangegeven aan wie gerapporteerd wordt.

Interim-controle

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant van de opdrachtnemer een zogenaamde interim-controle uitgevoerd. Dit is een tussentijds onderzoek naar de realisatiecijfers tot en met augustus (8-maandsrapportage) en de interne beheersorganisatie. De bevindingen van het onderzoek worden gerapporteerd in de vorm van een Management Letter die aangeboden wordt aan de opdrachtnemer (directeur OCW gemeente Den Haag). De opvolging van eventuele bevindingen uit de Management Letter is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer (gemeente Den Haag). Het is de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer om eventuele punten die van belang zijn voor de GR te delen met het (dagelijks) bestuur.

Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Gemeentewet wordt omtrent de controle van de jaarrekening een verslag van bevindingen uitgebracht, door de accountant van de GR, aan het algemeen bestuur en in afschrift aan het dagelijks bestuur. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording waarborgen.

Daarnaast geeft ook de accountant van de opdrachtnemer een controleverklaring af bij de uitgevoerde controlewerkzaamheden voor de eindverantwoording GGD en VT.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie, als bedoeld in paragraaf 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het accountantsverslag. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeenschappelijke regeling GGD-VT Haaglanden gehanteerde geautomatiseerde informatievoorziening.

Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, ten aanzien van de getrouwheid, uitmondend in een oordeel over de jaarrekening. De controleverklaring is bestemd voor het algemeen bestuur, zodat deze de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Duur controleprotocol

Het controleprotocol geldt vanaf 1 januari 2023 voor onbepaalde tijd en wordt aangepast naar gelang er wijzigingen of ontwikkelingen plaatsvinden in wet- en regelgeving of interne beleid.

Citeertitel

Dit protocol kan worden aangehaald onder de naam 'Controleprotocol gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden' en treedt in werking per 1 januari 2023 en is daarmee voor het eerst van toepassing op de jaarrekeningcontrole van het jaar 2023.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden op 9 februari 2023.

.....
Mw. I. du Pon, secretaris

.....
Mw. M. van Bijnen, voorzitter

Bijlagen bij controleprotocol

1. Normenkader gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden
2. Rapportagemomenten
3. Modelverantwoording rechtmatigheid

Bijlage 1: Normenkader gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden

In onderstaand overzicht is een inventarisatie opgenomen van de in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bij de gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden relevante wet- en regelgeving.

Dit overzicht moet als volgt worden gelezen:

- In de eerste kolom wordt een algemene omschrijving gegeven die overeenkomt met de algemene duiding van de taakvelden.
- In de tweede kolom wordt dit uitgewerkt in de specifieke activiteiten / taken die onder een taakveld vallen.
- In de kolom externe wetgeving is de te toetsen externe wet- en regelgeving opgenomen die direct een relatie heeft met het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie van de gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden.
- Alle door het bestuur vastgestelde besluiten, voor zover daar financiële consequenties uit kunnen voortkomen, zijn in de laatste kolom opgenomen.

Taakveld / dienst	Omschrijving taak	Externe wet- en regelgeving	Interne regelgeving
Algemeen, bestuur en ondersteunende processen	Algemeen financieel middelenbeheer	- Gemeentewet - Wet gemeenschappelijke regelingen - Algemene Wet Bestuursrecht - Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten - Besluit accountantscontrole decentrale overheden (bado) - Ambtenarenwet - Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) - CAO gemeenten	- Gemeenschappelijke regeling GGD – VT Haaglanden (1-1-2018) - Financieel Statuut gemeenschappelijke regeling GGD -VT Haaglanden (15-12-2017) - Organisatiestatuu
	Treasury beheer	- Wet financiering decentrale overheden (fido) - Regeling schatkistbankieren decentrale overheden	
	Inkopen en contractbeheer	- Aanbestedingswet 2012 - EU aanbestedingsregels	- Inkoopvoorwaarden gemeente Den Haag; Algemene Verordening Financieel beheer en beleid 2019 (artikel 4:6)
Publieke gezondheid - epidemiologie - gezondheidsbevordering - preventieve ouderen gezondheidszorg - infectieziekte bestrijding		- Wet Publieke Gezondheid - Besluit Publieke Gezondheid - Regeling Publieke Gezondheid	

<ul style="list-style-type: none"> - tuberculosebestrijding - Medische Milieukunde 		<ul style="list-style-type: none"> - Wet innovatie en kwaliteit kinderopvang - Besluit kwaliteit kinderopvang - Besluit kwaliteit gastouderbureaus, gastouders en voorzieningen voor gastouderopvang - Wet op het bevolkingsonderzoek - Besluit bevolkingsonderzoek - Wet maatschappelijke ondersteuning - Warenwet besluit tatoeëren en piercen - Regeling mandaat- en volmacht verlening aan de GGD' en met betrekking tot de uitvoering van het Warenwetbesluit tatoeëren en piercen - Wet op de lijkbezorging - Besluit op de lijkbezorging - Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding - Wet op de veiligheidsregio's <p>In het kader van Centrum voor Seksuele Gezondheid (CSG):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Algemene wet bestuursrecht - Kaderwet VWS-subsidies - Beleidsregels handhaving subsidiebepalingen VWS - Subsidieregeling publieke gezondheid 	
<p>Veilig Thuis</p>	<p>Bestrijden huiselijk geweld en kindermishandeling</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wet maatschappelijke ondersteuning - Uitvoeringsbesluit Wmo 	

Bijlage 2: Rapportagemomenten

In onderstaande tabel zijn de rapportage momenten aan de opdrachtnemer opgenomen

Rapportage	Wanneer	Inhoud	Gericht aan
Managementletter naar aanleiding van de interim-controle	Na afronding van de interim-controle	Mogelijke risico's, verbeter- en aandachtspunten betreffende de processen en procedures (beheersingsstructuur), beheersing subsidiestromen en overige van belang zijnde onderwerpen.	Algemeen directeur dienst OCW (opdrachtnemer)
Verslag van bevindingen bij de eindafrekening	Na afronding van de controle werkzaamheden van de eindverantwoording GGD en VT.	Het gaat hierbij om bevindingen met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid of de inrichting van het financieel beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken.	Algemeen directeur dienst OCW (opdrachtnemer)
Controleverklaring	Na afronding van de controle werkzaamheden van de eindverantwoording GGD en VT.	Het accountantsoordeel over de mate waarin de eindverantwoording een getrouw beeld geeft i.o.m. de verslagleggingsvoorschriften en voldoet aan de eisen van rechtmatigheid.	Algemeen directeur dienst OCW (opdrachtnemer)

In onderstaande tabel zijn de rapportagemomenten aan de opdrachtgever opgenomen

Rapportage	Wanneer	Inhoud	Gericht aan
Verslag van bevindingen naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole	Na afronding van de jaarrekeningcontrole	Het gaat hierbij om bevindingen: fouten, onzekerheden met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid of de inrichting van het financieel beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken.	Algemeen bestuur en afschrift aan dagelijks bestuur
Controleverklaring (gelijktijdig met het aanbieden van de jaarstukken aan het algemeen bestuur)	Na afronding van de jaarrekeningcontrole	Het accountantsoordeel over de mate waarin de jaarrekening (waaronder vanaf verslagjaar 2023 de rechtmatigheidsverantwoording) een getrouw beeld geeft i.o.m. de verslagleggingsvoorschriften en voldoet aan de eisen van rechtmatigheid.	Algemeen bestuur

Bijlage 3: Modelverantwoording rechtmatigheid

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur gemeenschappelijke regeling

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op <datum> vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € <x>.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties <niet> rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen²:

- ...
- ...

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

² De afwijkingen (fouten en/of onduidelijkheden) worden alleen in de rechtmatigheidsverantwoording vermeld indien de door het algemeen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid is overschreden. Op basis van afspraken tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur kunnen afwijkingen die lager zijn dan de verantwoordingsgrens in de paragraaf Bedrijfsvoering in de jaarstukken worden vermeld.